

Nr 189

Av herr Eriksson i Bäckmora m. fl., om höjning av statsbidraget till underhåll av enskilda vägar m. m.

I sjätte huvudtiteln av årets statsverksproposition föreslås under punkt 15 att till Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. för budgetåret 1958/59 anvisas ett reservationsanslag av 19 500 000 kronor, att avräknas mot bilskattemedlen.

Underhållsbidrag till enskild väghållning utgår f. n. årligen med 65 procent av den kostnad, vartill den väghållning bidraget avser skäligen må skattas.

Då synnerliga skäl därtill är, må underhållsbidrag beviljas att utgå med 80 procent av den uppskattade kostnaden (SF 205/1956).

På förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1956 års riksdag en höjning av normalbidraget från 60 till 65 procent samt då särskilda skäl förelåg från 75 till 80 procent. 1955 års statsutskott (utl. nr 6) hade uttalat att »den allmänna trafikökning som skett under senare år kan otvivelaktigt åberopas som skäl för en höjning av den procentsats efter vilken statsbidrag nu utgår till underhåll av enskilda vägar».

Den starka trafikökningen har sedan dess och inte minst under det allra senaste året fortsatt i accelererat tempo. Trafikens ansvällning och särskilt ökningen av den tunga trafiken har medfört att de enskilda väghållarna blivit alltmer betungade. De enskilda vägarna är i många fall i behov av förstärkningar och mötesplatser m. m.

Den stora belastningen av de enskilda väghållarna har haft till följd att en del kommuner och landsting vid sidan av utgående statsbidrag fått lämna särskilda bidrag för att lindra bördorna för dessa personer, som i flertalet fall bor i glesorterna. Ett ökat stöd från det allmännas sida synes f. ö. i princip befogat, enär den växande motortrafiken med bl. a. ökat antal turistresor över hela landet numera givit många enskilda vägar karaktären av »allmänna» vägar.

Anslagsbehovet beträffande enskilda vägar beräknas vart femte år. Detta medför att kostnaderna mot slutet av perioden ofta blir betydligt större än kalkylerna angivit. Beräkningarna är inaktuella, och bidragen kommer i många fall att täcka kanske endast 30—40 procent av de verkliga underhållskostnaderna.

En ökning av underhållsanslaget kan inte i nämnvärd grad öka arbetskraftsbehovet, då det närmast gäller att flytta en större del av bördorna från de enskilda väghållarna till de medel som inflyter genom bilskatten.

Därtill kommer att arbetena ofta utföres av väghållarna själva på tider, som inte är så bråda för jordbruk och skogsbruk.

Det måste sålunda enligt vår mening från flera synpunkter anses skäligt att bidragsprocenten ökas. I konsekvens härmed bör även bidragsprocenten ökas för de bidrag med 80 procent, som kan beviljas »då synnerliga skäl därtill är».

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen må besluta, att statsbidraget till underhåll av enskilda vägar m. m. må utgå med 70 procent av den beräknade underhållskostnaden, dock i fall, då synnerliga skäl därtill är, med 85 procent av sagda kostnad; samt att anslaget i motsvarande mån uppräknas.

Stockholm den 24 januari 1958

John Eriksson

i Bäckmora

Sven Vigelsbo

Harald Larsson

i Hedenäset